

Jaarverslag 2023

Vereniging, bestuur en leden

Op de jaarvergadering van 1 maart 2023 werd met koffie en vlaai het 30 jarig jubileum van de vereniging gevierd. Jo Kluskens, penningmeester en Henk Vaes bestuurslid werden door de vergadering voor een nieuwe termijn herkozen. De vacature van voorzitter kon in het verslagjaar helaas niet worden ingevuld en bleef vacant. De overige bestuurstaken bleven ongewijzigd: Thijs Loven (secretaris), Toke Hulsebos (bestuurslid) en Edwin Saanen (bestuurslid). Op de ledenvergadering van 6 december werd ingestemd met het aantreden van Mark Luyten als zesde bestuurslid.

Frans Everaerts, Wendy Raab, Flip Schreurs, Elly Sentjens en Henk Verheijen werden gehuldigd voor hun 25 jarig lidmaatschap. Mariet Mackus werd voor haar vele verdiensten beloond met de wisseltrofee de Gouden Slagpen. Ria Klaessens en Tineke Knabben werden beiden benoemd tot lid van het jaar.

Afgelopen jaar zijn twee leden helaas overleden; Wiel Mackus en erelid Harrie Doensen. Het ledenaantal kwam per 31 december uit op 140 leden, vijf minder dan in 2022.

Het bestuur kwam zeven maal voor een vergadering bij elkaar en voor de leden werden vijf bijeenkomsten georganiseerd. Vanaf 2013 werd voor de ledenbijeenkomsten gebruik gemaakt van de zaak Wups Pub aan de Kerkstraat te Nederweert. Wegens bedrijfsbeëindiging werd uitgekeken naar een nieuwe locatie en is in de accommodatie Le Winne een nieuw passend onderkomen gevonden.

Door de vereniging werden de volgende meest relevante acties ondernomen:

- De website werd vernieuwd en aangepast aan de huidige tijd.
- Een werkgroep werd betrokken bij de herinrichting van de Mussenbaan.
- Er werd een bedrag van euro 250,- gedoneerd aan de stichting Werkgroep Behoud de Peel.
- Bij de gemeente Nederweert werd het traject voor een ecologisch verantwoord bembbeheer voortgezet.
- De vereniging was vertegenwoordigd in het groenoverleg Peelvenen waar allerlei ontwikkelingen binnen de peelgebieden worden besproken.

Op de vijf ledenbijeenkomsten waren tussen de 27-44 leden aanwezig. Er werden presentaties gegeven met als onderwerp:

- De trekroute van de spotvogel ontrafeld.
- Ospelse patrijzen op de voet gevolgd.
- De Schoorkuilen; landschappelijke ontwikkelingen, natuurherstel en aantalsontwikkeling van broedvogels.
- Stikstof en biodiversiteit.

Naast ledenbijeenkomsten werden de volgende extra activiteiten georganiseerd:

- Op 21 mei werd een small big day georganiseerd. Aan deze activiteit werd door 23 personen deelgenomen.
- Op 14 september werd in de Pinnenhof het kader van het 30 jarig jubileum de film “Landschap zonder grenzen” vertoond. De opkomst was met ruim 180 personen een groot succes.

- Op 24 september werd voor ondernemers van de gemeente Nederweert een informatieve excursie bij de Kwegt georganiseerd.

Educatie

Op de locatie Bosserhof werd de basiscursus vogels herkennen opnieuw georganiseerd en door 25 deelnemers afgerond. De deelnemers werden met hulp van leden van de vereniging op zeven lesavonden en vier excursies getraakteerd. De cursisten werden in de gelegenheid gesteld om een jaar lang aan verenigingsactiviteiten deel te nemen.

Vogeltellingen

Broedvogelonderzoek. Voor het 30e jaar werden in Nederweert broedvogels onderzocht. In 16 van de 21 telgebieden waren 22 waarnemers actief en werden zeldzame schaarse broedvogels in kaart gebracht. Er werden binnen het project 82 soorten vastgesteld. Vermeldenswaard zijn de territoria van orpheusspotvogel, draaihals en oehoe. Zeven waarnemers namen delen aan een verkorte cursus inventariseren. In opdracht van de Provincie Limburg werden in de bossen en vennen rond Nederweert-Eind 16 soorten extra onderzocht. Hiervoor werd een bedrag van euro 500,- ontvangen.

Klapekstertellingen. In samenwerking met Vogelwerkgroep de Peel werden in de Grootte Peel drie tellingen voor de klapekster uitgevoerd. De tellingen vonden plaats op 14 januari, 11 februari en 16 december. Aan deze tellingen werd door 15 waarnemers deelgenomen.

Trektellingen Grootte Peel. Op de telpost in de Grootte Peel werden 620 uren volgemaakt. De telpost behoort hiermee tot de top van Nederland en bezette de 41e plaats op een totaal van 400 telpunten. Er werden 131 soorten waargenomen en in totaal werden 316.943 exemplaren waargenomen. Het aantal lag gemiddeld lager dan in andere jaren. Dat was mede een gevolg van de soms slechte weersomstandigheden met veel regen. Grote dissonant was de houtduif. De houtduif is jaarlijks de meest talrijke trekvogel op de telpost. In 2023 werden “maar” 150.546 exemplaren geteld, het laagste aantal sinds 2016. Als zeldzaamheden waren twee slangenarenden, een steppekiekendief en ijsgors meer dan de moeite waard. De telpost werd door 52 waarnemers bezocht.

PTT telling. Vanaf midden jaren negentig wordt door de vereniging deelgenomen aan de PTT-tellingen. Het aantal routes werd in die jaren uitgebreid van een naar vier. In 2023 werden door vier waarnemers drie routes geteld. Het project maakt deel uit van een landelijk netwerk waarbij de ontwikkelingen van vogels in de winterperiode wordt vastgelegd.

Midwintertelling In het weekend van 14 en 15 januari werden in Nederweert de watervogels geteld. Ook deze telling maakt deel uit van een landelijk netwerk waarbij de ontwikkelingen van watervogels landelijk worden gevolgd. Watervogels werden in de volgende gebieden in kaart gebracht: de Noordervaart, Zuid-Willemsvaart, de Kanalenkruising, De Banen en Sarsven, de vennen in de Schoorkuilen en de retentiebekkens op de Laarderheide. Aan deze telling werd door 11 leden deelgenomen.

Beschermingswerk en beheer kerkuilenwerkgroep

Door vijf leden van de kerkuilenwerkgroep werden 63 kasten gecontroleerd. Na een zeer slecht 2022 was 2023 een veel beter jaar voor de kerkuil. Er werden zeven succesvolle broedparen aangetroffen, die 27 jongen grootbrachten. De gegevens uit Nederweert worden gedeeld met een provinciale werkgroep.

Steenuilwerkgroep

In het verslagjaar waren acht beschermers actief om de 128 kasten te controleren, schoon te maken en waar nodig te repareren of te vervangen. Bij 43 van de 128 kasten werd activiteit van een steenuil vastgesteld. In 33 kasten werden in totaal 120 jongen waargenomen. De overige kasten werden op een andere wijze door de steenuil benut. De gegevens werden gedeeld met de provinciale werkgroep.

Weidevogels

Onder de vlag van Natuurrijk Limburg worden weidevogels in aangewezen gebieden beschermd. De weidevogelstand in Nederweert is uit oogpunt van natuur een afspiegeling van de kwaliteit van het cultuurland in onze gemeente. Ondanks een toename van het areaal gesubsidieerde akker- en weidevogelpercelen staat het sein voor alle soorten in het rood. De droge voorjaren vanaf 2018 waardoor minder voedsel beschikbaar was lijkt het proces in sommige gevallen te versnellen.

In 2023 werden slechts vijf grutto paren vastgesteld. Enige lichtpunt is dat bij drie paren jongen werden gezien. In de beschermde gebieden waren 13 paren van de wulp aanwezig en bij vier paren werden de eieren uitgebroed. Er werden maximaal twee vliegvlugge exemplaren waargenomen. Bij de scholekster was het niet veel beter. Er waren 9 paren in het aangewezen gebied aanwezig. Ook hier werden vier nesten succesvol uitgebroed en niet meer dan twee vliegvlugge jongen waargenomen. De ontwikkeling van de eens talrijke kievit lijkt dramatisch te verlopen. Er werden 138 paren geteld. Bij 38 paren werden de eieren succesvol uitgebroed. Er werden slechts enkele jongen waargenomen.

Landschapsbeheer

Na jaren van voorbereiding waarbij struwelen ten behoeve van een vlechthege werden aangeplant wordt vanaf 2022 daadwerkelijk aan de heg gevlecht. Door negen vrijwilligers werd in teams van 3-5 personen 11 weekenden aan het project gewerkt. De eerste resultaten zijn veelbelovend en zorgen voor een uniek stukje natuur in Nederweert.

In de periode januari t/m maart en september t/m december werd door een groep van 9 personen kleinschalig landschapsbeheer uitgevoerd. De werkzaamheden bestonden vooral uit het verwijderen van opslag om dichtgroeien te voorkomen. In de Kwegt werd vier ochtenden gewerkt en in het Maarheezerveld in het Weerterbos was de werkgroep twee keer actief. Traditiegetrouw werd een ochtend samengewerkt met de scouting Nederweert die met een groep van ruim 80 personen aanwezig was.

Nederweert, 28 februari 2024

Thijs Loven (secretaris)